

بررسی بیماریزایی جدایه های قارچ *Magnaporthe grisea* جمع آوری شده از تعدادی علف هرز و تعیین نژاد جدایه های بیماریزا

وحید زرین نیا^۱، محمد جوان نیکخواه^۲، حمید رضا زمانی زاده^۱، رحیم مهربانی^۲ و وحید خسروی^۴

۱- گروه بیماری شناسی گیاهی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات ۲- بخش بیماری شناسی گیاهی گروه گیاهپزشکی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج ۳- موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، بخش ژنتیک و ذخایر توارثی، کرج ۴- موسسه تحقیقات برنج کشور، مازندران

چکیده:

تعداد ۳۷ جدایه از قارچ *Magnaporthe grisea* جمع آوری شده از میزبانهای *Digitaria sp.*، *Setaria sp.* و *Echinochloe sp.* بمنظور تعیین بیماری زا بودن و یا نبودن آنها بر روی برنج آزمایش شدند. برای این منظور از دو رقم حساس محلی به نام های طارم و بینام استفاده گردید. خصوصیات بیماریزایی جدایه های مذکور بر روی گیاهچه های این دو رقم در مرحله ۴ و ۵ برگی بررسی شد. برای این منظور غلظت مایه تلقیح به میزان $10^8 \times 5$ اسپور در میلی لیتر توسط لام هماسیتومتر تعیین و اسپور پاشی در دمای ۲۵ درجه سانتیگراد و رطوبت ۹۵ درصد انجام پذیرفت. اولین ارزیابی علائم ۱۰ روز پس از تلقیح انجام شد و ۲ ارزیابی دیگر نیز با فواصل ۵ روزه بمنظور جلوگیری از خطا در یادداشت برداری از علائم انجام گرفت. ارقام مورد بررسی یا در مقابل جدایه های قارچ *M. grisea* مقاوم بودند و یا لکه هایی با تعداد و شدت خسارت کمتر نسبت به شاهد مثبت که یک جدایه بیماری زا بر روی برنج بود ایجاد نمودند. پس از تعیین جدایه هایی که علائم تیپ حساس تا نیمه حساس را در میزبان مورد بررسی بروز دادند، تعداد ۵ عدد از آنها بوسیله هشت رقم افتراقی استاندارد بین المللی و ۵ لاین near-isogenic تعیین نژاد شدند. بر اساس واکنش هشت رقم افتراقی استاندارد بین المللی و ۵ لاین ایزوژنیک نزدیک (near-isogenic) در مقابل جدایه های مذکور، برترتیب ۴ نژاد به نامهای IA-17، IA-127، IA-27، IB-58 از دو گروه نژادی IA و IB و چهار نژاد تحت عنوان A، B، C، D شناسایی گردید.